Siebzehnter Jahrgang. Jüdische Pester Zeitung. Erscheint 3-mal wöchentlich.

יידישע פעסטער צייטונג

Nr. 112 זיעבצעהנטער יאהרגאנג בודאפעסט, מיטטוואך כא תשרי התרמ"ו. Budapest 30. September 1885.

דיעזע בלאטט ערשיינט
דרייטאל וואכענטליך
הקדמאנ, מיטטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטעט
פיר אסטערייך-אונגארן
וואנדזהרייג 8 גולדען אסטר. וועה.
האלביהרייג 4 גולדען אסטר. וועה.
פיערטעלייהרייג 2 גולדען אסטר. וועה.

פארים אויסלאנד
גאנציהרייג 9 גולד. — קר. אָ. וועה.
האלביהרייג 4 גולד. 50 קר. אָ. וועה.
פיערטעלייהרייג 2 גולד. 25 קר. אָ. וועה.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען.
אונד דער פרענומעראנד בעזאהלט מיט דעם עסאנגע דעם ערסטען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט זיך אין
בודאפעסט,
ווייטצנער בולווער נומ' 29.
קומען מאן אויך דיא פרענומעראנד-אנמעלדונגען צו ענדען בעליעבע.

פערמאהלונגסאנציינע.

דער דעראקטאר דיעזעס בלאטעס,

מאקס סאבאלטשי

פייערט זאנגטאג אם 4 טען אקטאבער אום 5 אוהר נאכמיטטאג, אין דער גראסען סינאגאג אין דער טאבאקגאססע, זיינע פערמאהלונג מיט

פריילין מאלווינע באסקאוויטץ

אונד ערפילט איינע אנגענעהמע פפליכט, אינדעם ער דיא געעהרטען לעזער דיעזעס בלאטעס, פאן דעם גאנצען פולע איהם אויסשאבאר ע בעוויזט פאן פריינד שאפט אונד וואהלוואללען גענעבען, צור טהיילנאהמע אן דיעזעם פייערגטאג ערגעבענסט אינלאדעט.

צווישען סקילָלא אונד קאריבדיס.

וועהרנד דעם שיפפע, וועלכעס זיך אין דיא נאהע יענעס פארבעבאיען מעערעסשווירדעס פערארדט האט, דאס דיא אלטען גריעכען קאריב-דים גאנגטען (אין דער נאהע וועלכעס) אונד וועלכער זולבסט דאס גראסטע שיף מיט אינווי דער שווערלוסט עלעמענטאר געוויאהרט אן זיך דרוסט אונד וויא אינען דייכטען שפעלבאלל מיט אינער אולכע ראונדרעקשטאללגרייס הערומדרעהט. דאס עס אין וועגונגען סעהנדען אין טויזענד טרומ מערן ווערפאללען מוס. גלייכגעם עס אבער דאך אינגעם שיפפע אויס דער געפאהרלכען נאהע צו גענעהמען, אהנע אין דיא טרייבפאהרטיגע האללעגפערטיגונג צו גלייכען, פאן וועלכער עס אין שילדערט הייסט:

„. . . אונד עס וואללטע אונד בריישט אונד וועדעט
אונד שיסט,
וויא ווענן וואססער מיט פייער זיך מענגט,
בין צום הוסמעל נעהט דער דאמפפגעדע נישט.
אונד וואללט אויף וואללט זיך אינאיפאהרליך דאהנגט.“

דאנן וואהרהייט זייער אייגע גיכט מיגרערע נאפאהרט, דיא סקילָלא, דיא זיך גלייך אין דער נאהע בעפינדעט. אייגע שרעקליכע מעערעסונגעהר פאלל שפשטייגער פערזונגער פפען, דיא דער שיפפער אבער גיכט זעהט, דענן דיא דאנגען גיכט איבער דען מעערעסשפיעגעל הערייס אונד אויף וועלכע דאס שיף ערגען אייגענטליך אויפפהרען אונד צערהרייס מעגט ווערדען דאנן. נאר זולאנגע דאס אין שיף דיעזע גענעגע גאנגען פערלאסען, דענן איזט עס דער קאריבדים גענטאנגען, דאנן איזט עס דער סקילָלא עוס אפפער געפאללען. — בעפינדעט זיך גון יעמאנד אין אייגער שווערען פערלעגענהייט אום דער ער קיינען אנדערען אויסוועג האט, אלס זיך אין אייגע צווייט אבער עבען זא שווערע פערלעגענהייט צו בעגעבען, דא הייסט עס פאן אום דער בעפינדעט זיך צוויישען סקילָלא אונד קאריבדים.

צוויישען סקילָלא אונד קאריבדים בעגיבט זיך דיא גנעמערה בעשלאסענע אייראפאאישע קאנפערענץ, דיא גאססעגעס אין קאנסטאנטינאפעל צו זאמענגעשטעלט ווירד, אום אייגען אויסוועג אום דעם שרעקליכען ווירוואר צו פינדען. דער גנעמערה דיא גאנצע באלקאנהאלבאינזעל בעהערשט. ווירד דיא קאנפערענץ דען גענעגענשטאנד הייסט שאפטסקריא, דאס דיא פערארדנונג אפסטרומפלעגונג מיט בולגאריען אלס שהאט אבע אנערקענען, דאנן טרעטען אויך סערביען, גרוזיעפלאנד, רומאניען אונד מאנטענעגרא מיט אידרעגנען פאראן.

דאס אויך איהנען נייגענגעבעטע פאן דעם קאנפערענץ דער טירקייא צוגעשפראכען ווערדען, ווערד איהנען דעם פערווייגערט. דאנן וואשען זיך הערשער אונד רעגיערונגען אין אנשילד איהרע האנדע. דאפיר פאללען אבער דיא פאלגער אין דאס איהנען בעגאבבארט טירקישע געבייט אין אם — עבענוא וויא בולגאריען — אייגע „טהאט זאכע“ צו שאפפען, דיא דאנן פאן איראפא ניכט „ריקגאנגע געמאכט ווערדען קאנן“ ערקלארט דאך אויך דער פרעסס אלערקאנדער דאס ערגינשלדיג וויא אונד נור דאס בעגיסטערטע פאלק האבע דאס געשעהענע, יא זולבסט גענעהמען וועללען בעהאלפערט.

סערביען קאנן גיכט מעהר צוריקקעהרען אייגע רעגיראציאן אום אייגעגע לאנדע הערפאפפען, 30 מיללאנען גולדען, דיא בעריישווארען דען אייגענבאהנגעלעגשאפטען פיר דיא פערשטענשטעללטען אייזענבאהנען גיבט אויסצובעצאהלען, ווגד זאמטליך צו הריעגנס צוגעקקען פערווענדעט ווארדען אבער אין אנלעהען פאן יוישטיגע 121 מיללאנען אום ערסט געסטאטטיגונג אייגיגונג צווישען דעם סערבישען פינאנצמיניסטער פעטראוויטש אונד דעם פערטרעטער דער אסטערייכיש בישען האנדעלסאמט דר אנגאר דאפפאפאט צו שטאנדע געקאמען, דיא סערבישע רעגיערונג האט אללע סערבישע אייגענבאהנען אין אהרע דענסטע גענאמען אונד טאגיר עקספעדיטען 11 צינע מיט יע 50 וואגגאנען דיא מאבריטיבע דעם ארמעע אן דיא גרענצע אלטסערביענס. דיא פאן דען אתר דען 76—1875 בעזאנגטען אינזורגענטענפהרער ליאובראמטיש איז דער פאפפע צאראקא ווערבען אין בעלגראד מיט דעם גאלדע דער רעגערונג אינזורגענטענשאפטען, אללעס דראנגט צו אייגער אכטיאן אום — נאך דעם בישפעלע בולגאריען — דאס סערבישע שטאמטאנד אלס סערבען דאס הייסט אינטער טירקישער הערשאפט שטאהט, מיט דעם גאנצלייכע סערבען צו פערייגען.

ווערען דיעזע אומזטענדע סערבען פערארגלט, דאנן ווערדע זיך דאס בעזאפפענטע דאנר גגען רייגאמטיגע אונד רעגיגע רונג, אונד דיא פהרונג אבערגיטמס פרינץ פעטער קאראגיאָרגיעוויטש דעם שווייגער זאהן דעם פערבייטעס. אייך בעיטען דיא נייעס, אלס האבסטענס דיא אפפאללענדע פאראייגנאמטענהייט דעם שטאאטאנזאהלטס. דעם פראוזענטען אונד דער ציינען, מאן מאכטע פאסט זאגען, דען אפפען צור שיא געפאנגענען אנטסיגמטיסמס. אזט דיעזע אנזיכט גיכט גערעכטפערטיגט, ווענן מאן אלס בעלאסטענדע ציינען דיעזע גיגען אנגעלעגענע, דיא אן אייגער האלבע רוסטערן בלוטשפפערען אונד דרייא האלבע גוטהען הא בען וואללען. מיין פראפעסאר דער בעמיע ווירדע זא שנעלל אייגע, אסטענען פלעקע פיר אייגען בלוט! פלעקע עקעגען אונד נאר פיר מענשענבלוט! אונד עבען זא אזט עס מיט דען האאר, דיא נאך דאצו אין זא גערינגער אנזאהל פארהאנדען זונד.

אונד דיעזע גיסטליכע רעגיוויגקייט, דער ערסט בערוהמטעסט אום מאלמיר געלעזען צו האבען, דאס מאן דאס אייגעס ווידען מיט אייגער בריסטען געזייגט הייגד אום דעם לויבע דער לויבע דער מוטטער הייליגסטגידען מוסס! אונד ערסט אויך דיא פראגע דעם פערטהיידיגערס געשעהט דען ווענען דיעזער קלייגען באלקאנשטאאטען, הייסט זא פיעל, אלס דיא נאך פארהאנדענע טרקייא מיט אויסנאהמע קאנסטאנטינאפעל אייפצוהיללען.

נעהט אבער דיא קאנפערענץ דאדאן, דען פרייהערען שטאטס-קוא הערצישטעללען, דאס הייסט אסטרומעלען פאן בולגאריען צו טרענגען אונד ווידער דער טירקייא צו אונטערווערפען, דאנן פלאممט דיא רעוואלוציאן אין בולגאריען אונד אסטרומעלען אויף, אין דיעזען לאנדערן אבער איזט הייטע אויסער דען אלטען ווייבערן קלייגען מינדערן ערגרמאנן זאללאט (מארבען אונד יעגע פייען ווידמען זיך ענטוועדער דען שפיטאלסרעגסט אדער האבען זיך אין דיא ארמעע אינגיהען לאסען) אונד ווער ווייד אויך דיעזע טרענגונג דורכגעפיהרען? דאס דאך וויסללאנד עקללארט, דאס אין אנגרייפ אויף דיא בולגאריען עס צווייגנג ווירדע, צו דערען שטיט צו דען וואפפען צו גרייפען.

דיא אנערקענונג דער גענגגוואר טיגען שטאטס-קוא צעהט אלזא דיא ערהעבונגדער 4 באלקאנשטאאטען גגען דיא טירקייא נאך זיך, ערמגנגט אבער דיא אויראפאאישע קאנפערענץ דען פרהערען שטאטס-קוא אן, דאנן איזט עס וואהרשיינליך דאס בולגאריען, פאן וויסללאנד אונטערשטעטצט אין אייגער בלוטיגען רעוואלוציאן וויגע פערטרוטלבען רעכטע פערטהיידיגען אונד דאס דיא פראמטען דעם אויפשטאנדעס אויך דיא נאכבארלאנדער (מאצעדאניען, אלטסערביען, אלבאניען) ערגרייפען ווערדע.

וויא ווירד זיך דיא אויראפאאישע קאנפערענץ צווישען דיעזער פאלטישע סקילָלא אונד קאריבדים הערבענדען.

פראָצעסס ריטטער.

אין פרייער אונזערעס בלאטטעס שריבט אונז אייס קראקיא: איך קאמטע אהרעס וואנשע נאך, אייגען עשאאס גגענערעס אובער דען בערהמטען אדער בערהמטגטען פפאצעסס ריטטער מיטטהיילען. דיא פערהאנדלונג ווערדעס איזט אהנגען דאך בעקאנגט, דענן דיא בערכטע ווערדען וא טאגיר דורך דען טעלעגראפ נאך אללען הויפטגגען דער וועלט פערבייטעט. אייך בעיטען וויא גיבטס נייעס, אלס האבסטענס דיא אפפאללענדע פאראייגנאמטענהייט דעם שטאאטאנזאהלטס. דעם פראוזענטען אונד דער ציינען, מאן מאכטע פאסט זאגען, דען אפפען צור שיא געפאנגענען אנטסיגמטיסמס. אזט דיעזע אנזיכט גיכט גערעכטפערטיגט, ווענן מאן אלס בעלאסטענדע ציינען דיעזע גגען אנגעלעגענע, דיא אן אייגער האלבע רוסטערן בלוטשפפערען אונד דרייא האאר גוטהען בען וואללען. מיין פראפעסאר דער בעמיע ווירדע זא שנעלל אייגע, אסטענען פלעקע פיר אייגען בלוט! פלעקע עקעגען אונד נאר פיר מענשענבלוט! אונד עבען זא אזט עס מיט דען האאר, דיא נאך דאצו אין זא גערינגער אנזאהל פארהאנדען זונד.

אונד דיעזע גיסטליכע רעגיוויגקייט, דער ערסט בערוהמטעסט אום מאלמיר געלעזען צו האבען, דאס מאן דאס אייגעס ווידען מיט אייגער בריסטען געזייגט הייגד אום דעם לויבע דער לויבע דער מוטטער הייליגסטגידען מוסס! אונד ערסט אויך דיא פראגע דעם פערטהיידיגערס געשעהט דאס אויך אינגען קאפפער דער טירקייא צוגעשפראכען ווערדען. דאנן וואשען זיך הערשער אונד רעגיערונגען אין אנשילד איהרע האנדע. דאפיר פאללען אבער דיא פאלגער אין דאס איהנען בעגאבבארט טירקישע געבייט אין אם — עבענוא וויא בולגאריען — אייגע „טהאט זאכע“ צו שאפפען, דיא דאנן פאן איראפא ניכט „ריקגאנגע געמאכט ווערדען קאנן“ ערקלארט דאך אויך דער פרעסס אלערקאנדער דאס ערגינשלדיג וויא אונד נור דאס בעגיסטערטע פאלק האבע דאס געשעהענע, יא זולבסט גגען ווערדען וועללען בעהאלפערט.

סערביען קאנן גיכט מעהר צוריקקעהרען אהנע אייגע רעוואלוציאן אום אייגעגע לאנדע הערפאפפען, 30 מיללאנען גולדען, דיא בעריישווארען דען אייזענבאהנגעלעגשאפטען פיר דיא פערשטענשטעללטען אייזענבאהנען גיבט אויסצובעצאהלען, ווגד זאמטליך צו הריעגנס צוגעקקען פערווענדעט ווארדען אבער אין אנלעהען פאן יוישטיגע 121 מיללאנען אום ערסט געסטאטטיגונג אייגיגונג צווישען דעם סערבישען פינאנצמיניסטער פעטראוויטש אונד דעם פערטרעטער דער אסטערייכיש בישען האנדעלסאמט דר אנגאר דאפפאפאט צו שטאנדע געקאמען, דיא סערבישע רעגיערונג האט אללע סערבישע אייזענבאהנען אין איהרע דענסטע גענאמען אונד טאגיר עקספעדיטען 11 צינע מיט יע 50 וואגגאנען דיא מאבריטיבע דעם ארמעע אן דיא גרענצע אלטסערביענס. דיא פאן דען אתר דען 76—1875 בעזאנגטען אינזורגענטענפהרער ליאובראמטיש איז דער פאפפע צאראקא ווערבען אין בעלגראד מיט דעם גאלדע דער רעגערונג אינזורגענטענשאפטען, אללעס דראנגט צו אייגער אכטיאן אום — נאך דעם בישפעלע בולגאריען — דאס סערבישע שטאמטאנד אלס סערבען דאס הייסט אינטער טירקישער הערשאפט שטאהט, מיט דעם גאנצלייכע סערבען צו פערייגען.

ווערען דיעזע אומזטענדע סערבען פערארגלט, דאנן ווערדע זיך דאס בעזאפפענטע דאנר גגען רייגאמטיגע אונד רעגיגע רונג, אונד דיא פהרונג אבערגיטמס פרינץ פעטער קאראגיאָרגיעוויטש דעם שווייגער זאהן דעם פערבייטעס. אייך בעיטען דיא נייעס, אלס האבסטענס דיא אפפאללענדע פאראייגנאמטענהייט דעם שטאאטאנזאהלטס. דעם פראוזענטען אונד דער ציינען, מאן מאכטע פאסט זאגען, דען אפפען צור שיא געפאנגענען אנטסיגמטיסמס. אזט דיעזע אנזיכט גיכט גערעכטפערטיגט, ווענן מאן אלס בעלאסטענדע ציינען דיעזע גגען אנגעלעגענע, דיא אן אייגער האלבע רוסטערן בלוטשפפערען אונד דרייא האאר גוטהען בען וואללען. מיין פראפעסאר דער בעמיע ווירדע זא שנעלל אייגע, אסטענען פלעקע פיר אייגען בלוט! פלעקע עקעגען אונד נאר פיר מענשענבלוט! אונד עבען זא אזט עס מיט דען האאר, דיא נאך דאצו אין זא גערינגער אנזאהל פארהאנדען זונד.

אונד דיעזע גיסטליכע רעגיוויגקייט, דער ערסט בערוהמטעסט אום מאלמיר געלעזען צו האבען, דאס מאן דאס אייגעס ווידען מיט אייגער בריסטען געזייגט הייגד אום דעם לויבע דער לויבע דער מוטטער הייליגסטגידען מוסס! אונד ערסט אויך דיא פראגע דעם פערטהיידיגערס געשעהט

אום אויך אינגען גגען גגעבעטע פאן דעם קאפפער דער טירקייא צוגעשפראכען ווערדען. דאנן וואשען זיך הערשער אונד רעגיערונגען אין אנשילד איהרע האנדע. דאפיר פאללען אבער דיא פאלגער אין דאס איהנען בעגאבבארט טירקישע געבייט אין אם — עבענוא וויא בולגאריען — אייגע „טהאט זאכע“ צו שאפפען, דיא דאנן פאן איראפא ניכט „ריקגאנגע געמאכט ווערדען קאנן“ ערקלארט דאך אויך דער פרעסס אלערקאנדער דאס ערגינשלדיג וויא אונד נור דאס בעגיסטערטע פאלק האבע דאס געשעהענע, יא זולבסט גגען ווערדען וועללען בעהאלפערט.

סערביען קאנן גיכט מעהר צוריקקעהרען אהנע אייגע רעוואלוציאן אום אייגעגע לאנדע הערפאפפען, 30 מיללאנען גולדען, דיא בעריישווארען דען אייזענבאהנגעלעגשאפטען פיר דיא פערשטענשטעללטען אייזענבאהנען גיבט אויסצובעצאהלען, ווגד זאמטליך צו הריעגנס צוגעקקען פערווענדעט ווארדען אבער אין אנלעהען פאן יוישטיגע 121 מיללאנען אום ערסט געסטאטטיגונג אייגיגונג צווישען דעם סערבישען פינאנצמיניסטער פעטראוויטש אונד דעם פערטרעטער דער אסטערייכיש בישען האנדעלסאמט דר אנגאר דאפפאפאט צו שטאנדע געקאמען, דיא סערבישע רעגיערונג האט אללע סערבישע אייזענבאהנען אין איהרע דענסטע גענאמען אונד טאגיר עקספעדיטען 11 צינע מיט יע 50 וואגגאנען דיא מאבריטיבע דעם ארמעע אן דיא גרענצע אלטסערביענס. דיא פאן דען אתר דען 76—1875 בעזאנגטען אינזורגענטענפהרער ליאובראמטיש איז דער פאפפע צאראקא ווערבען אין בעלגראד מיט דעם גאלדע דער רעגערונג אינזורגענטענשאפטען, אללעס דראנגט צו אייגער אכטיאן אום — נאך דעם בישפעלע בולגאריען — דאס סערבישע שטאמטאנד אלס סערבען דאס הייסט אינטער טירקישער הערשאפט שטאהט, מיט דעם גאנצלייכע סערבען צו פערייגען.

ווערען דיעזע אומזטענדע סערבען פערארגלט, דאנן ווערדע זיך דאס בעזאפפענטע דאנר גגען רייגאמטיגע אונד רעגיגע רונג, אונד דיא פהרונג אבערגיטמס פרינץ פעטער קאראגיאָרגיעוויטש דעם שווייגער זאהן דעם פערבייטעס. אייך בעיטען דיא נייעס, אלס האבסטענס דיא אפפאללענדע פאראייגנאמטענהייט דעם שטאאטאנזאהלטס. דעם פראוזענטען אונד דער ציינען, מאן מאכטע פאסט זאגען, דען אפפען צור שיא געפאנגענען אנטסיגמטיסמס. אזט דיעזע אנזיכט גיכט גערעכטפערטיגט, ווענן מאן אלס בעלאסטענדע ציינען דיעזע גגען אנגעלעגענע, דיא אן אייגער האלבע רוסטערן בלוטשפפערען אונד דרייא האאר גוטהען בען וואללען. מיין פראפעסאר דער בעמיע ווירדע זא שנעלל אייגע, אסטענען פלעקע פיר אייגען בלוט! פלעקע עקעגען אונד נאר פיר מענשענבלוט! אונד עבען זא אזט עס מיט דען האאר, דיא נאך דאצו אין זא גערינגער אנזאהל פארהאנדען זונד.

אונד דיעזע גיסטליכע רעגיוויגקייט, דער ערסט בערוהמטעסט אום מאלמיר געלעזען צו האבען, דאס מאן דאס אייגעס ווידען מיט אייגער בריסטען געזייגט הייגד אום דעם לויבע דער לויבע דער מוטטער הייליגסטגידען מוסס! אונד ערסט אויך דיא פראגע דעם פערטהיידיגערס געשעהט

פ. ב ר א כ פ ע ל ד. דיא פאָוויללאָנס דער ג י י-ש ל אָ ס ס. אונד שליעסליך דיא מילכהאללע דעס באָקערמייסטערס ג ל א ז נ ע ר, וואָ דיא האָפּ-דאַמען מיליך צור ערפרישונג נאַהמען, אונד דאָס אָפּפעטיטליך שאָנע געבאָקקע בעשייעטען.

* (פ י ר ס ט ב י ס מ א ר ק אונד ד ע ר פ א פ ס ט.) דער דייטשע רייכסקאַנצלער האט אין דען לעטצטען טאגען איינען גליקליכען שאכצוג געמאכט, אים זיך איים זיינער אונאנגענעהמען לאגע שפּאַניען געגענאיבער צו בעפרייען. שפּאַניען וואָללטע בעקאַנטליך פאָן קיינעריייא פערמיטטלונג אָדער שיעדסגעריכט האָרען. דא האט ביסמארק, דער קאנצלער דעם פ ר אָ ט ע ס ט א נ ט י ש ע ן פרייסען איין דען געדאַנקען, דען פאפסט לעאָ XIII. אלס שיעדסריכטער פאָרצישלאגען. ד ע ן קאָננטע דאס קאַטהאָלישע שפּאַניען ניכט צוריקווייזען, אונד זאָ ווירד דענן איין פאפסט נאך לאנגער, לאנגער צייט וויעדער איינמאל דען ריכטער צווייא שטאאטען מאכען.

* (ש ט ו ר ם.) קנאַפּפ פאָר שלוסס דעם בלאט-טעס געהט איין פלאָטצליך ענטשטאַנדענער ראוזענ-דער שטורם איבער דיא הויפּטשטאדט. — דיכטע שטויבוואָלקען פערדינקלען דען האָריזאָנט, פענס-טערשייבען, אויסלאַגען פאללען קלירענד צור ער-דע, אונד זעלבסט מענשען, וואגען אונד פּפערדע שטירצען איס. דער שרעקליכע שטורם מיט גראָסען שאדען אנגעריכטעט האבען.

* (נ ע ד ע ל א ס ט א י א נ א פ ה.) איינע אלטע זיטטע אין בולגאריען איזט עס, דאס דיא אב-זעטצונג איינער רעגיערונג אימטער דורך איין וויב געשיעהט. צור אבזעטצונג דעס גוייערנאָרס גאווריל פּאשא איזט איין זעכצעהנ׳אהריגעס מאדכען נא-מענס נעדעלאַ סטאַיאנאָפה, דיא שוועסטער דעם רעדאקטאָרס דער „באָרבא“, געוואַהלט וואָרדען. דער אויפשטאנד איזט אורשפּרינגליך אין דעם דאָר-פע גאָלעמאַ קאָנארע, דרייא שטונדען פאָן פיליפּ-פאָפּעל צום איסבּרוך געקאָממען. געגען טויזענד מאנן דער אויפשטאנדישען פערזאממעלטען זיך דאָרט, זעטצטען דען פראָפעקט (ריכטער) אונד דיא זשענדאַרמען געפאנגען, אונד צאָגען דאנן אין דיא הויפּטשטאדט, דאס אבגענאנטע מאדכען אן דער שפּיטצע האָך צו ראָססע, דען בלאנקען דעגען אים אַרם. אים קאָנאָק (רעגיערונגסגעביידע) צו פיליפּפאָ-פּעל דראנג דיא העלדין אין דאס שלאפצימער דעם גוייערנאָרס גאווריל פּאשא, אונד ערקלארטע איהן אים נאמען דער נאציאָן פיר געפאנגען. דאנן פיהרטע זיא איהן אים דעם פּאללאסטע, שטיעג מיט איהם אין איינען וואגען, דער דורך דיא שטאדט פּיהר, אונטער דען רופען: „ניעדער מיט אסטרומע-ליען!“ „ניעדער מיט דעם פּאשא!“ „האָך דאס פער-איינגטע בולגאריען!“

* (ד י א פ א מ י ל י ע ב א ט ט ע נ-ב ע ר ג.) דיא ערפאהרונג לעהרט עס, דאס פּאַ-מיליען אָפט דורך איינע שיקזאלספיגונג בעריפען ווערדען, איינע גלאנצענדע ראללע אין דער גע-זעללשאפט צו שפּיעלען, אָהנע זיך בעזאָנדערס אנ-צושטרענגען. דיעס איזט אויך בייא דער פאמיליע באטטענבערג דער פאלל. פאָר אונגעפאָהר 60 יאהרען וואר איין דעם גוטע זייפערסדאָרף דעם פרייסישען מיניסטערס ב ר י ה ל אין שרייבער נאמענס ה ו י ק אנגעשטעללט. דער וועגען ווינער נערינגען קענטניססע איינע זעהר אונטערגעארד-נעטע שטעללונג איננאהם. פערוואנדטע צאָגען איהן דאנן נאך ווארשייא, וואָ ער טראָטץ זיינעס גע-רינגען וויססענס איינע צייטונג העראויסגאב. אלס רע-דאקטאָר האטטע ער זיך דיא גונסט דעס דאמאלי-גען שטאטטהאלטערס פאָן פּאָלען דעם גראָספירס-טען קאָנסטאַנטין ערוואָרבען. וועלכער זייגען זאָהן אין דיא אַרמעע נאַהם. דאש ביז צום אָבערסט אַוואַנסירט, אונד צום גראַפען ערהעבען ליעס. דיע-זער אָבערסט וואורדע איהם פעלגישען אויפשטאַנד 1830 ערשאָססען, זיינע צווייטע קאַטהאָליקע טאָכ-טער אָבער אין איינער אָדעליבען שולע אין פּע-טערסבורג איהר שטאַאַטסקאָסטען ערצאָגען. זיא וואַרבע צו איינעם שאָנען אונד גייסטיג בעגאַבטען מאַדכען העראַן, אין דיא זיך דער ברודער דער פּעטערסבורגען קאַיזערין פאָן רוססלאַנד, פּרינץ אלעקסאנדער פאָן העססען פערליעבטע, זייגען דיענסט אין רוססלאנד אויפגאב, אונד נאך דייטש-לאנד צוריקקעהרטע. זיינע פרויא האט איהם דרייא זאָהנע געבאָרען: דער איינע איזט דער היי-טיגע פירסט דער ביידען בולגאריען, דער אנדערע שוויעגערזאָהן דער קאָניגין פאָן ענגלאנד (געמאהל דער פרינצעססין בעאטריס), אונד דער דריטטע שוויעגערזאָהן דעם גראָסהערצאָגס פאָן העססען. — פירוואהר איין שאָנעס אַוואַנסעמענט דער אורענ-קעל דעס שרייבערס פאָן זייפערסדאָרף!

פרענומעראציאָנס-איינלאדונג.

וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פּרענומעראנטען, דערען פּרענומעראציאָנס-טערמין אם 15-טען אָקטאָבער צו ענדע געהט (וואס נאגין ד י י ט ל י ך אויף איהרער „אדרעסס-שלייפע" אנגעצייגט איזט), איהרע פ ר ע נ ו מ ע ר א-צ י אָ ן ג י ט י ג ס ט צו ע ר נ י י ע ר ן, דאמיט דיא וויי-טערע פערזענדונג דער בלאָטטער קיינע שטאָרונג ערליידע.

אונד ביטטען וויר דיא אדרעססע דייטליך וויא פאָלגט אנציגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג
וואַיטצנער בולוואר נומער 29.

Jüdische Pester Zeitung
Waitzner-Boulevard Nr. 29, Budapest.

☞ נייא איינטרעטענדע פּראָנומעראַנטען ערהאל-טען דיא ביז יעטצט ערשיענענען פאָרטזעטצונגען דעס „ג י י ע ן ג ע ו ו ע ר ב ע נ ע ז ע ט ץ“ גראַטיס צוגעזענדעט.

געשעפטסבעריכט.
פּעסטער-פּרייזע.

געטריידע-געשעפט. ווייצען וואר פאָרגעסטערן מעסיג צו מארקטע געבראכט, דער פערקעהר וואר שוואך, 18000 מטרצ. וואורדען פערקייפט. —

ו ו י י צ ע ן, (נייא) טהייס- 200 מעטערצ׳ 80, קילאָ 8.— גולד. — 300 מעטערצענטנער 80, קילאָ 7.95 גולדען. — 500 מעטער-צענטנער 79.3 קילאָ. 7.95 גולדען. — — — — 200 מעטער-צענטנער 78.7 קילאָגראם 7.95 גולדען — אָבער-טהייס 400 מעטערצענטנער 78.5 קילאָ 7.50 גולד. — פעסטער-באָדען 200 מעטערצ׳ 78. קילאָ 7,55 גולדען. — 100 מטרצ׳ 78. ק. 7.60 גול. 100 מטרצ׳ 78 קילאָ 7.65 גולדע, ט א ל נ א ע ר 1100 מעטערצ. 78 קילאָ 7.75 גולדען. — וויעסעלבורגער 500 מעטערצ. 79.5 קילאָ 7.90 גולדען. — (אללעס פער 3 מאָנאטע.)

קאָרן 5,90 — 6,20 גולד.

גערסטע, (נייא) פוטטער-וואארע 5,45—5,60 גול. מיטטעלוואארע 5,80—6,25 גולד.

קוקורוץ 5,65—5,70 גול. פער קאססא.

האפער. (נייא) 5.90—6.40 גולד.

טערמינע-געשעפט. ווייצען פער פריהיאהר 8.03—8.05 גולד. האפער פער פריהיאהר 6,83—6.85 גול. קוקורוץ פער פער מאי-יוני 1886, 5.47—5.49 גולד.

ר ע פ ס (קאָהל) 9.75—10.75 גול. — פער אויגוסט-סעפּטעמבער 1886, — גולד.

מעהל-פּרייזע (פער 100 קילאָגראמם ואמטט זאק. פרייא אב פעסט:) נומ׳ 0: 16 גולד. 80 קר. נומ. 1: 16 גולד. 20 קר. נומ. 2: 15 גולד. 60 קר. נומ. 3: 14 גולדי 70 קר. נומ. 4: 13 גולד. 70 קר. נומ. 5: 13 גולד. — קר׳ נומ. 6: 11 גולד. 50 קר. נומ. 7: 10 גולד. 90 קר. נומ. 8: 10 גולד. 60 קר. נומ. 8½: 8 גולד. 70 קר. נומ. 8¾: 6 גולד. 40 קר. פיינע קלייע 3.80 גולד. גראבע קלייע 3 גולד. 50 קרייצער.

הילזענפריכטע: ערבסען אונגארישע נייא 10—15 גולי לינזען 10—18גול. פיזאָלען גראָסע ווייסע נייע 9,25 גול. — צוויעבעל-באָהנען 10.75—11 גול. ראָהע הירזע 5,50 גולד, הירזע בריין 10.25—11.25 גול. מאָהן גרויער 22 גול. — בלויער — 24 גול. — קימטעל 28 גול. — מאַהאַרזאַמען 7,25—8 גול. האנפזאמען 10.50 גול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

שפּיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קליינען —.27 גול. אים גראָסען 26.50 גול. אלטע מעטהאָדע 28.75 — 29. גול. אללעס פער 10000 ליטער-פּערצענט.

צוועטשקען. באָסנישע זאָקוואַארע פער אָקטאָבער-נאָוועמבער 17,18—17,42 גולד. סערבישע 11,10 גול.

צוועטשקען-מוס (לעקוואַר) נייע סלאַוואָנישע 14.25—14.75 גול. פּרימא 15 גולדען.

האָניג גליזערטער 25—28 גול., וואַכסהאָניג — גול. וואַכס 140 142 גולדען.

צוקער, ראַפינאַדע 39—40.50 גול. מעליס 38,50—38,75 גולד. פילע-צוקער —37, — 37,50 גולד.

קנאָפּפערן, נייע 7—9 גולד.

קלעעזאַאמען, אונגאַרישע 44 גול.

ראָטהקלעע, 47 גולד.

ווינשטיין, 60—82 גולד. יע נאך קוואליטאט.

פּאפּריקא. פּרימא 50—55. שאָטען 46—48 גול.

ניססע 14—15. גולדען.

אונשליטט, (חלב) 40 — 41. גולד

ריבאָל, צו —31. גולד. פער מטרצ.

רעפּס-קוכען, 5'50 גולד.

פּעטראָלעאום 23,75 — 24, גולד.

לעדער, געפּאקטעס פּפונדלעדער פאָן 26—30 קי 168—170 גולד. איינמאל געוועטצטע טערצען פאָן 10—14 קילאָ, 164—168 גולד. צווייטמאל פערועטצטע טערצען 16—18 קילאָ 163—165 גולד. אונד דרייטמאל פערועטצטע טערצען 19—22 קילאָ 168—172 גולד. — אָבער-לעדער: קוה-הייטע געגערבטע 5—6½ קילאָ 225—255 גולד. נעצאָגענע 6½—7' קילאָ 220—235 גולד.

קאלב-פּעללע, געגערבטע 6—9 קילאָ 345—380 גולד. ברוינע 9—13 קילאָ 455—475 גולד.

הייטע, פער — קרא טראָקענע אונגארישע אָכסענ-הייטע — קילאָ צו 110—112 גולד. — רעטטא קוה-הייטע — קילאָ 105— 106 גולדען. — ראָסהייטע 9½ — 10 גול, (אללעס פער פּאאר.) פּיטשלינגע 112—115 גול, קאלבּפּעללע אָהנע קאָפּפע 195—210 גולד. —

שאפוואללע. אין פאָריגער וואָכע וואר דאס גע-שאָפט שוואך, עס וואורדען 400 מטרצ. וואורדען פערקיפט. אז. צ. פּעהלערפרייע מיטטעלאיינשור 65—70 גול. לאָשאָנ-צער צוויישורען אין דען 60-ער גולד. זאָמטערוואללע צו 46 — 48 גול. פאבריקסטעגנעוואשענע וואללע צו 100—160 גולדען. (אללעס פער 56 קילאָ.)

פּ ע ס ט ע ר ש ל א כ ט ף י ע ה - מ א ר ק ט בייא דעם אם 24-טען ד. מ. היער אין פּעסט אבגעהאלטע-נען וואָכענמארקטע וואורדען 3334 שטיק גראָס- אונד 8039 קליינ-פיעה צו מארקטע געבראכט. היערפאָן וואורדען פער-קויפט: 34 שטיק ש ט י ע ר ע, פער שטיק פאָן 80 ביז 120 גולדען — 2021 אָכסען דאס פּאאר פאָן 200—350 גולי 600 קיהע. דאס פּאאר פאָן 170—180 גולי 286 מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 80—157 גולי 221 שטיק ביפּפעל, דאס פּאאר פאָן 130—180 גול. 459 שטיק קעלבער דאס שטיק פאָן 14—35 גול׳, 7580 שטיק שאפע דאס פּאאר פאָן 7 — 15.— גול. פּרייזע פער 100 קילאָ: אָכסענ-פלייש 50—54 גולדען. קוה-פלייש —,42—46 גולד. קאלב-פלייש 60—67 גולד. אונד ביפּפעל-פלייש 40—,42 גולד.

ו י ע נ ע ר פּ ר י י ז ע.

ווייצען, טהייס- 77—82 קילאָ 8.25—8.50 גולדען באנאטער 76—1/81 קילאָ 7,85—8.25 גול. סלאָוואקישער 76 —78 קילאָ 7.55—7,90 גול. (אללעס פער מעטערצענטנער.)

קאָרן (נייא), אונגארישעס 69—72 קילאָ 6,65—6.85 גול. פער מעטערצ׳

גערסטע סלאָוואָנישע 60—64 קילאָ 6 75 — 8,25 גולדען.

האפער אונגארישער 6 75 — 6.90 גולדען פער מעטער-צענטנער.

קוקורוץ (אלט) 6.35 — 6.50 גולדען. —

ווייצענמעהל, נ׳ 0: 16.50—17,50 גולד. נ׳ 1; —16. —17. גולד. נ׳ 2: — 15.—15.50 גולד. נ׳ 3: —,13 — 14. גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.) —

קאָרנמעהל, נ׳ 1; 13.25 — 14.25 גולד. נ׳ 2: —11.— 11.50 גולד. (פער 100 קילאָ.)

ריבאל 30.—30,50 גולדען פער 100 קילאָ.

שפּיריטוס, 26,87½ — 27, גולדען פער 10000 ליטער פּערצענט.

יעגען מאנגעלס אן ריים מוס דיעסמאל דיא קרוז-טאבעללע וועגבלייבען.

לאָטטאָציהונג פאָם 23-טען סעפּטעמבער 1885.

ברינן	67	43	25	88	17

פאָם 26. סעפּטעמבער.

בודאפּעסט	25	3	55	61	27
לינץ	53	69	35	30	90
טריעסט	21	10	11	71	25

פעראַנטוואָרטליכער רעדאקטאָר: מאַקס סאבאָלטשי.

קאָנקורז.

דיא היעזיגע איזר. געמיינדע בענאָטהיגט איי-נען געפריפטען לעהרער, וועלכער דער העבראַאי-שען, אונגאַרישען אונד דייטשען שפּראַכע מאכ-טיג איזט. יאַהרעסגעהאַלט 350 גולדען אונד פרייע וואָהנונג. דיא אנשטעללונג איזט אויף איין פּראָבע-יאַהר. בעווערבער וועללען איהרע מיט דאָקומענ-טען אויסגעשטאַטעטען געזוכען לאַנגסטענס ביז צום 5. אָקטאָבער אַן דען געפערטיגטען איינזענדען אָדער פּערזאָנליך ערשיינען. דיא שטעללע איזט אַם ר"ח מר חשון תרמ"ו צו בעזעטצען. רייזע שפּעזען ווער-דען ניכט פערגיטעט.

Herskovits Miksa, Erdöd, (Szatmár-megye.)

Eigenthümer Witwe Frau M. REIS. Verantwortlicher Redacteur, MAX SZABOLCSI. Budapest, 1885. Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.

סען טעמפעל דער היעזיגען ארטאדאקסענגעמיינדע אין הספד פיר מאזעס מאנטעפיארע זצ"ל אבגעהאלטען. דער פערלויף דער וואהרהאפט ערהעבענדען פייער וואר פאלגענדער: אום 5 איהר נאכמיטטאגס וואר דער טעמפעל בערייטס צום ערדריקקען אין אללען זיינען רייטען פאלל, דיא עליטע דער היעזיגען געזעללשאפט אהנע אונטערשיעד דער פארטייישאטטירונג איזט ערשיענען, אום דעם פיעטאטספאללען אקטע בייצוואהנען. איין גאנץ בעזאנדערס ערגרייפענדעס געפראגע פערלייה דער פייער דער אומשטאנד, דאס גלייך איינעם תענית צבור „ויחל" פארגעלעזען ווארדע. נאך דעם מנחה-געבעט בעשטיעג העררי אבעררבבינער מ. פ י כ ם דיא קאנצעל אונד היעלט איינע איינשטינדיגע מייסטערהאפטע רעדע, אין וועלכער ער אין פלאממענדען ווארטען דיא גראסע דעם דאהינגעשיעדענען אין יעדער ריכטונג זואהל אלס מענש, אלס איך אלס געזעטצעסטרייער יודע פייערטע. אונמיטטעלבאר דאריף רעציטירטע העררי אבערקאנטאר ש ו ר אין הינרייסענדעם געפיהלפאללען פ רטראגע דאס געבעט „אל מלא רחמים", וועלכעס דאס געזאממטע פובליקום אויף דער ערדע זיטצענד אנהארטע. דיא סצענע וואר איינע וואהרהאפט טיעף ערשיטטערנדע, אונד אלס העררי אבערקאנטאר שיר דאס געבעט מיט זיינער קלאנגפאללען אייך זאנגט זעהר צום הערצען דרינגענדען שטיממע צו רעציטירען בעגאנן, בראך דאס פובליקום אין לייטעס שלוכצען אוס. היעראויף בעשטיעג דער האבוגניגע געעהרטע פראזעס אינזערער געמיינדע העררי איזידאר א ו ל ל מ א נ ן אונד דער פראזעס דער חברה קדישא, דער האבהערציגע עדלע העררי מאקסמאן ל א ו י דען אלטאר, ערסטערער לאז איינען אין געדיעגענעם העבראאיש אבגעפאסטען שטיפטונגסבריעף פאר, דעמגעמאס היער אלליאהרליך אם שטערבעטאגע מאנטעפיארעס אין אללען בעטהייזערן פיר דעססען זעעלענהייל קדיש געזאגט, משניות געלערנט אונד פאן דער קופת הצדקה אן ארמע געלד פערטהיילט. פערנער ביא יעדעם הזכרות נשמות איך דעם זעליגען מאנגעס אונד זיינער נאמען ערוואהנט ווערדען וויירד. היעראויף זאנג וויעדער העררי אבערקאנטאר מאיר שיר זאממט משוררים פואלם 75 אין יעהר ערהעבענדער וויזע, וואמיט דיא דענקווירדיגע פייער איהרען אבשלוס פאנד.

• (בערלינער וואהלבעוועגונג.) דרייערלייא זינד אין בערלין דיא ביספארשטעהענדען וואהלען: אין דען לאנדטאג, אין דיא שטאדטפערטרעטונג אונד דער קירכענפארשטאנדע. מאן קאנן זיך אלזא דענקען, וועלכע אנשטרענגונגען אללע פארטייען מאכען, אום אנס רודער צו קאממען, דיא „דייטשע בירגערפארטייא", דיא זיך שאמט דאס קינד ביים רעכטען נאמען צו נעננען, דיא וויר אבער גאנץ אייפריכטיג דיא „אנטיסעמיטישע פארטייא" היסען, האט פאסט אללע איהרע פיהרער פערלארען, איינעס אין טהייל נאך אמעריקא אויסגעוואנדערט איזט, איינס מאנגעל אן בראד; איין אנדערער טהייל אבער וועגען פערלעטצונג דער געזעטצע אונזיכטבאר געוואָרדען איזט. זא פעהלען הענריצי, קרעמער, רופפעל, פארסטער, קונאוו, פאן ליעבערמאנן אונד נאך אנדערע. זעלבסט שטאקער קאנן, ווייטדעס ער אים פערגעססענהייט פאלש געשוואָרען, ניכט אין בעטראכט קאממען. אונד זיין שילער דאקטאר וואגנער האט זיך פאם אפפענטליכען לעבען צוריקגעצאגען. דיא הויפטזאכע אבער איזט, דאס דיא רעגיערונג דיא אנטיסעמיטענפארטייא ביא זייטע געשאבען, אונד ביא דען וואהלען ניכט בעאכטעט. היגעגען פערנעהמען וויר צו אונזערעם לייבוועזען, דאס אונזער גלייבענסגענאססע שטראססמאנן, דער זייט פיעלען יאהרען צום צווייטען בירגערמייסטער בערלינס געוואהלט ווארדען איזט, ניכט מעהר דאריף רעפלעקטירען וויל. — ביא דער לעטצטען פערזאממלונג דער „דייטשען בירגערפארטייא" קלאגטע אין רעדנער ביטטער דאריבער, דאס וועגען דעם יודישען נייאהרטאגעס דיא שטאדטפעראָרדנעטען קיינע זיטצונג אבגעהאלטען, וואראויף דאס אנטיסעמיטענפאקק אינטער לאבען איינאנדער „פראזיט נייאהר!" (שנה טובה) צוריעף. דיא ארמען לייטע וויססען זיך אויף קיינע אנדערע ארט לופט צו מאכען.

• (אישטאַץ, קאמלאששי אונד זומאנדי.) היעלטען דיעזער טאגע איינע זיטצונג אין דער זיא זיך אלס „פארטייא דער אנטיסעמיטישען געמאסיגטען אפפאזיציאן" קאנסטיטואירטען. דיא זאממטליכען מיטגליעדער ווערדען אינטערפעללירען. צום גליקע קאננען זיא ניכט מעהר וויא דרייא צאהלען.

• (מיסטער קיעלי.) פאר איינינען מאנאטען האבען דיא פראיינטען שטאאטען פאן נארדאמעריקא פיר אסטעררייך-אונגארן אנשטאט דעם ביזהעריגען געזאנדטען איינען נייען ערנאננט אין דער פערזאן דעם מיסטער (העררן) קיעלי. ער ווארדע יעדאך ניכט אנגענאממען. מאן האט דאמאלס אללערלייא געריכטע אין דען ציטונגען פערברייטעט איבער דיעזע אבווייזונג צו רעכטפערטיגען. יא היעס עס אונטער אנדערען, דאס קיעלי זיך איינמאל זעהר טלאנגעפינדליך אונד דייטשענפיינדליך געאיסערט האבען זאלל. דיעזע בעהויפטונג ווארדע יעדאך אין אבערעדע געשטעללט אונד ניעמאנד קאננטע דען גרונד דער אבוועהנונג. היינטע בעהויפטעט איין אמעריקאנישעס בלאטט: דער קיעלי זייא איים קיינעם אנדערען גרונדע צוריקגעוויעזען ווארדען, אלס וויל זיינע פרויא — יודין איזט. דער אמעריקאנישע געזאנדטשאפטספאסטען אין וויען איזט נאך אונבעזעטצט.

• (אויף דער האכצייט אזה-רער גראססעלטערן) ווארען אונלאנגסט אין וויען מעהרערע ענקעל צוגעגען. דיעס וואונדער געשאה אויף פאלגענדע וויזע: פאר פיעלען יאהרען האטטע אין בערלין איין יודע איינע כריסטין געהייראטעט. ער איבערזידעלטע נאך וויען, האטטע קינדער אונד קינדסקינדער: ערפוהר אבער צו זיינעם שרעקקען, דאס אין וויען זיינע עהע קיינע גילטיגקייט האבע, זיינע קינדער אונד קינדעסקינדער דאהער אונעהעליך זייען. וואס פיר דיעזע אין ערבשאפטסאנגעלעגענהייטען זעהר נאכטהייליגע פאלגען האבען קאננטע. ער בעגאב זיך אלזא צום בירגערמייסטער אונד ליעס זיך דיא מיטטער זיינער קינדער אונד גראסמוטטער זיינער ענקעל אין געגענווארט דער גאנצען נאכקאממענשאפט אין ציוויליעהע אנטרויען.

• (דאס פאפיערמעססער דעם וויצעקאניגס.) ביא דעם וויצעקאניג פאן אינדיען, לארד דופפערין, וואר פאר איינינען מאנאטען דער ראיאה (פירסט) פאן האלקאר צו גאסטע. דיא פאסט האטטע געראדע דיא לאנדאנער צייטונגען געבראכט אונד דער ראיאה וואר ניכט ווייניג ערשטוינט, אלס דער וויצעקאניג מיט איינעם גראסען פאפיערמעססער בעוואפפנעט, זיך אן דיא ארבייט מאכטע, דיא צייטונגען אונד בראשירען דער רייהע נאך אויפצושניידען. דער ראיאה האטטע נאמליך אן דיעזעם טאגע צום ערסטען מאלע אין זיינעם לעבען דען געברויך דעם פאפיערמעססערס קעננען געלערנט. — שענקעט מיר דאס מעססער, זאגטע ער צום וויצעקאניג, איך וויל אייך איין אנדערעס דאפיר געבען. לארד דופפערין בעאיילטע זיך, דעם וואונשע דעם האהען הערן צו ענטשפרעכען. איינינע וואכען שפאטער קאם דער ראיאה וויעדער נאך קאלקוטטא אונד ערשיען ביא דעם וויצעקאניג אין בעגליטונג איינעס יונגען עלעפאנטען, דעססען שטאסצאהנע אויף דיא קונסטפאללסטע וויזע צו פאפיערמעססערן צוגעזאגט ווארען. אין דיענער לעגטע אויף דען טעפפיך פאר דען עלעפאנטען איינען הויפען אונאויפגעשניטטענער אילליסטרירטער צייטונגען אונד בראשירען הין, אונד דאס אינטעללינענטע טהיער, וועלכעס פיער וואכען לאנג אן דעם האפע פאן האלקאר צוגעבראכט האטטע, ערגריף דיא עקסעמפלארע מיט זיינעם ריססעל, שניטט דיעזעלבען איינעס נאך דעם אנדערען מיט זיינען הויערן זאָרגפאלטיג אויף אונד לעגטע זיא וויעדער אויף דען טעפפיך ניעדער.

דער האנדעל אום דיא נאמען.

(הומאריסטישע ערצאהלונג.)

(6-טע פארטזעטצונג.)

זיא בעריעטהען וויישער ביז צום עססען, זיא בעריעטהען וואהרענד דעם עססענס אונד נאך דעם עססען — זיא פאנדען קיינען נאמען. דער איהנגען שאן אונד פאססענדער נעגונג ערשיענען וואר. ענדליך גינג שמעלקעלע זיינען אייסווארטינגען נעשאפטען נאך. אבער אויך דאבייא ווירד דיא זארגע אום איינען נאמען ניכט פאן איהם. ווענן ער איינען האזענבאלג אדער אלטע הוזאייזען קויפטע, בראכטע ער דיעזע אין אללע מאגליכען פערבינדונגען, אונד האטטע אם ליעבסטען אן זיינען איינקויף איינען נאמען פראפירט.

אלס ער נאך איינינען שטונדען מיט ציעגענפעללען אונד האזענבאלגען בעפאקקט נאך הויזע קאם, שטירצטען איהם ווייב אונד קינדער ענטגעגען, אונד רעבעקקא — דיא דען גליקקליכען פונד געמאכט האטטע, ריעף איהם פאן ווייטעם צו: „פאמעלעבען, יעטצט האבען וויר איינען נאמען, איינען שאנערן פינדעסט דוא ניכט, ווענן דוא דיא וועלט אויסשפירצעסט."

„אלזא שפריך" פורמעלטע שמעלקעלע.

„ל א ו ו ע נ ס ו ס ה מוסט דוא הייסען."

שמעלקעלע צאג דיא שולטערן אין דיא האה, אונד לאכעלטע. „קאנן איך דאך קיינע פליעגע אומברינגען, אונד זאלל לאווענמוטה הייסען. זיעהט איין לאווע זא פירכטזאם דריין, וויא איך, ווענן מיך איין בייזער שיעף אנזיעהט? בעטראכטעט דאן איינמאל איירען טאטען, אב ער עטוואס לאווענארטיגעס אין זיך האט! ווענן איך לאווענמוטה הייסע, דא קאננטע איך דיא בעסטען פיינעל קלאפסטערוויז בעקאממען, נור וויל זיך דיא לייטע איבערצייגען וואללטען, אב איך זא בין וויא מיין נאמע לויטעט. ליעבער מאכטע איך האזענפוס אדער ציעגענבאקק הייסען. פאן דיעזען נאמען קאננטע איך ווענינסטענס דיא פעללע אייפהייזען."

בעשאמט שליך זיך רעבעקקא דאפאן, בעטריבט שליכען ראבעל אונד דיא קינדער נאך הויזע. זיא בריטעטען דען גאנצען אבענד אונד נינגען ענדליך צור רוהע, אהנע איינען נאמען געפונדען צו האבען. זיא שליעפען אונרוהיג אונד טרייטען אללע מאגליכען אונד אונמאגליכען נאמען.

פיטשע אין דער נאכט שריע ראבעל פלאטצליך אים דעם שלאפע: „שמעלקעלע, ווייסט דוא וויא דוא הייסען ווירסט? אשלאס ווירסט דוא הייסען!"

„אשלאס", וויעדערהאלטע שמעלקעלע. פאן וואס שרייבט דיא נאנו? פאן קוקוריק. ראבעלע לעבען, מאכסט נערן אין אשלאס שטעקקען? אשלאס וואָרע ניכט איבעל, אבער לאסס מיך ליעבער שלאפען. ער דרעהטע זיך אויף דיא אנדערע זייטע אונד שליעף אונרוהיג. נאמען טריימנד, ווייטער. —

אם פריהען מארגען ערוואכטע דער גוטע שמעלקע מיט איינעם גליקקשטראהלענדען געזיכטע, אונד היעלט פאלגענדע פייערליכע אנשפראכע: „פרויא, קינדער, קאממט אללע צו מיר. ענדליך האבע איך איהן דען לאנגגעזוכטען נאמען, נאלד אונד ערליעשטיגע געהאריגען דען רייכען: אבער דיא זאגע, דיא נאמט איבער אונס לייכטען לאססען, נעראָרט אללען. איך דען איסען, איך ווערדע מיך אלזא ז א נ נ ע נ ג ל א נ ץ נעננען. איזט דאס איין נאמע, וואס? הע!"

אללע שטיינטען איהן אן, קיינע שטיממע וואר דאגעגען. שמעקעלע פיהר ראש אין זיינע קליידער, פערריכטעטע זיין מארגענגעבעט, אבער זא איילינג וויא נאך ניעמאלס, אונד שטאנד וועניגען מינוטען שפאטער פאר דעם טהארע דעם קרייזאמטעס. איינע פאללע שוונדע בעפאר עס נעאפפנעט וואר. איהם וואר זא פריידיג צו מוטהע, אלס ער ענדליך אין דיא קאנצלייששטובע איינגעלאססען ווארדע, אונד זיך אונטער איטטערוואהרענדען ביקקלינגען, אויף דען פוססשפיטצען דעם קאנצליסטען קרוממהאנד נאהערטע, אונד דענזעלבען לייזע אן זיינעם נרינען מיט הונדערט פינטענקלעקסען איבערזאעטען שרייבארמעל צופפטע.

„וואס וויללסט דוא?" שריע איהן דער קאנצליסט אן. —

„יאס זאלל איך וואָללען." זאגטע שמעלקעלע. „בין איך דאך נור געקאממען, וויל דער קייזער בעפאהלען האט, דאס וויר יודען זאללען שאנע נאמען בעקאממען, וויא דיא כריסטען."

„יא זא, אלזא וויא זאלל מאן דיך דענן נעננען?"

„ווענן דער העררי קאנצליסט ניכטס דאגעגען האבען, זא מאכטע איך ז א נ נ ע נ ג ל א נ ץ הייסען."

„וויא? וואס?" ריעפען דיא בעאמטען דורכאיינאנדער. „זאננענגלאנץ?" וויעדערהאלטע דער קאנצליסט. „גלויבסט דוא, דאס מאן זא מיר ניכטס, דיר ניכטס זאננענגלאנץ הייסען קאנן?"

(פארטזעטצונג פאלגט.)

ניכט אים טאלמיד זאגדען, אן איינעם ווערקט ר א ח ל י נ ם דיעזעם מאדרבען געלעזען צו האבען. אונד דיעזעם אלבערנע ערזאגונג מארבען פאללט געוויסט אין דיא וואנד דער בעלאסטונג, וואהרענד דער אין גאדזיגען אללגעמיין בעקאנטע פערבעגרישע גלייכע, דאס דער קליינע פינגער איינעם קינדעס אים מוטטערלייב דען דעם פאר ענטדעקונג שטעגע, נאר ניכט אין ערוואגונג גע־צאגען ווירד, טראטצדעם אין צוויי דאר״יש אויס־מערקזאם געמאכט האט.

אונד דיא אויסאגען איינעם צווייטען גיסס־ליכען דעם צוגען ד צ ע ו י ל י דער דיא מנך ניכט ביכטען לאסען וואללטע, ווייל דיא אומטער ביא ווידען געדינגט!

עס זונד זא פיעלע ווידערשפ־ניכ דער צוגען פארהאנדען, דאס קיין איינציגער ווייטער שולד בעווייז הערצישטעללען איזט. דער טאג דער ער־מארונג איזט ניכט פעסטגעשטעללט דיא איינען וואללען איינע שנטטוואונדע אם האלוץ נעווען האבען, דיא אנדערען ניכט. דער איינע לייגעט וואס דער אנדערע געדאכט אדער געווען צו האבען בעהיפשט. דער גערינגסטע דאס מערדערע ענטלאסטונגסגרונד צו פערגעדמען אבגעלעגנט; עבען זא זיך נאך דישע צו בעגעבען אים איינען לאקאלאיינגעשיין פארצוגעבען, איך פיעלע פרא־גען, דיא דיא פערשחידענע שטעללען לאסען וואללטען, וואהרענד ניכט געשטעללט: זא איבער אר ט אונד צ י ט, וא דער מארד בעגאנגען וואהרד, אונד וועלבען אנטהיל נישט דישטער דא־ראן געהאבט.

עס דראנגט זיך איינעם דיא געוויסהייט איף, דאס דער גערינגסטע נור דיא שולד אונד ניכט דיא אנשולד דער אנגקלאגטען ערברינגען וועלל, אונד זא פירכטען וויר דען, דאסס דאס דרישטע אורטהייל עבען זא אנגעריכט וא דיא פרוהערען זין ווערדע.

זא וייט אינער קארשפאנדענט אין גע־ריגעס טעללע־אם דאס ליידער זיינע בעפרי־מונג פערווירלכט, דאס טעללע־אם דייטע:

דייטע ווערדע דאס אורטהייל אים פראצעסס דישטער געפאללט. דיא אנגקלאגטען וואהרען צום דריטטענמאל צ ו ם טאד ע פ ע ר א ו ר ט ה י ל ט. נאכדעם אם 28־טען שטאמטאגיארט אונד פערטהיידער געשפראכען, איזט דיטע דער פארדוטצונגד קרצאגאוסקי דיא נאנצע פערטהאנדלונג אין קורצע דורכגעגאנגען. אם 12 אוהר צאגען זיך דיא געשוואר־נען אונס בעראט־שלונגסציממער צוריק. נאך דרייטטונדיגער בע־ראטהונג פערלאו אונטער געשאנגטער אויפמערק־זאמקייט דעם דען שוואורגטטאאל אין אללען

פערשיעדענע נייאוגריטען.

* (אטטענטאט איף אנראטהען זיינעם ארצטעם יע־דען מארגען לאנגע שפאצירגאנגע צו פוס מאכען, דענן דיס איינער צייט ניממט זינע בעלייבטהייט צו. ער ניממט נור איינע מאהלצייט אים טאגע, אים מיטטאג. אין: אבענדס אים 7 אוהר געניעסט ער טהעע אהנע געבאקק. אין פרעדענסבורג. אין קא־פענהאגען, וא דער צאר בייא זינעם שווייגער־פאט־טער, דעם קאנג פאן דאנגמארק צו בעזוך איזט, גינג דער צאר אין צווייל יעדען מארגען אוים, נור בעגלייטטט פאן זינעם אדיוטאנטען אונד זינעם זאהנע, דעם גראפפערזסט־טהרונפאלגער גיקאלייס אלעקסאנדראווייטש. זינע שפאצירגאנגע ערפאלל־טען אין דער אומגעבונג דעם שלאפסעס. אם 14. סעפטעמבער בעגאב זיך דער צאר, נאך אינעם קלייגען גראבען, עווייא 20 מינוטען עונפערגונג. ער שפריך לעבהאפט מיט זינעם זאהנע, אלס ער פלאטצליך אינען שריא אויסשטעם, שנעלל מיט דער האנד נאך דער לינקען זייטע פיהרט, וא ער אינען הנפטגען שמערצען פיהלטע. אין דעמזעלבען אינגעבליקקע האט מאן אין שוואבעם גנאדלען, דער צאר־ייטש אילטע זינעם פאטער צו הילפע, דער דאך דעם צאר־ווייר בעזיהסען, דאס שילטע דורכבלאבערט, אונד דיא אדר. דיא זיך אין אינער זיטענגאטע בעפאנד. האטטע דען אנפאלל אויפגע־האלטען: איף דעם בארען פאנד מאן אינע קליינע קוגעל. דאס פאן זינער אויפרעגונג ערזאלט, דערד־טע דער צאר אין גראטטער אילע נאך דעם שלאפ־סע פאן פרעדענסבורג צוריק. מאן שטעללטע אינגע־זיטט אונטערזוכונגען אן, אום צו וויסען, אב מאן עס דוער מיט אינער באוגען אבזוכט אדער מיט אינעם אינגעשליכטען שטעגען צו טהון האטטע. אללין דיעזע נאבפארשונגען פיהרטען בזוחער צו קיינעם צעלע.

* (דס פד.) עס זונד דער טייערקוגעבע־גען אבער דען הונטרטטע דעם אונפערגעסליכען אונד אונגעזעטצליכען סיר מאזעס מאנטפאדע זא פיעלע אונס בערוטטעט וואדען, דאס זווד אונמאג־ליך זא אללע אויך נור צו ערוואגען ראנגטען דייס פינדען. אונד דאך דאטטען פיעלע וועגען דעם גע־דענגען אונהאלטטע דער טייערערדען עס פע־דענט דער אפפענטליכקייט בעקאנגט צו ווערדען, וא בייטפיעלסווייע דער הספד דעם פערווירדיגען ראבבינערס דערען ל. פ אל ל אם אין דער הע־וגען ראבבאבסנאגאגע. אויסנאהמסווייזע מיססען ווד דען אונס אים גראבווערדען צוגעקאמטענען בעריכט פערפפענטליכען. מאן שרייבט אונס פאן דארט אם 16. מעפטעמבער וואדד אן דעם גראפ־

דייטען פיהלעדען פיבלוקיסם דער אבמאגן דער געשוואגען דאס אורטהייל. דאזזעלבע בעאנגט־וואדטעט אללע דריייא געשטעללטען פראגען, אב נישטעל אונד מאזעם דישטער אונד מארצעל שטאב־ווגסקי דאס פערבריכען דעם מארדעם אן פראנ־ציסקא מנך בעגאנגען האבען, אינשטמטמנ. מיט יא. הערוזיק וואדדען דיא אנגעקלאגטען אין דען זאאל גשפרוכען אונד דאס אורטהייל דער געשוואר־דענען. פאס שרייפפערער פערלעזען. דאזזעלבע מאבטע איף שטאבדיגסט: נאר קיינען. איף דאס עדעפאאר דישטער אינען גערעטשטעטערגען אינדיוק. דער פראזעדענט פערקונדעטע גנעמדר דאס אורטהייל: אללע דריא ווערדען צום טארע דורך דען שטראנג פערוארטהיילט: דיא טארעס־שטראפע איזט פארעסס אן נישטעל. דאגן אן שטאבדיגסט: צולעטצט אן מאזעס צו פאללצעדען. דיא פערטהיידער ראזענבלאטט אונד מאכאלסקי מעלדעטען זאפארט דיא גיללטאטטבעשווערדע אן. בייס הע־יוספהרען דער אנגעקלאגטען אים דעם זאאדדע דענגע נשטעל פערצייפעלט דיא האנדע אונד שריים „איך בין אונשולדיג!“ — עס הערדשטע אין דעם גערכטסזאאלע אונד פאר דעם־ועלבען דיא גראבטע אויפרעגונג. אונד ווד דיא אדמע נשטעל אין אידדעם שמערצע געווערען, דער מיססטע זיך זאגען: „דאס אזוט מיינע מארדער!“

ליום חתונת המעריך

„יידישע פעטער צייטונג.“

חנה לשמע איזן מבשר ישע „חעת דודים חנע!“ עת חתתיך ישמחת לבו. שמח לבו גם אנו, ובשמחתו קראתי לאמר: גד גדול יסוד לא אכל לא אוכל. יחוי בקרבי חול אמרתי אנעים זמירות לדעי באח לי. יאוכל שי בקסת פיזיות, ומשורי אדוני! אולם לא כדי עתה בכחי אז, כאשר חיתי בימים חלפי וחלכי לחם. בי מרום שרות. ישבח שירות, ובנות השיר עובני הזקן, בי אוהבות תלתלים שחורות. אבל מול אהבתי אומר קראי בשופר הרם קול וקרא:

מזל טוב!

חבלתך נפלה בנעמים, בי תנוך הו בנעדה שיבת שלת הן ותכמת לב, ותמוניו ויומים ישפיע עליכם רעים אהובים את ברכתי הטוב. יהי שלום בחולכם שלוה בארמנותיכם. ואמים באשר יאת לחתן תורה

וזאת הברכה!

אשר ברך אותכך הנאמן

הקו משה פייבל פריינד.

פאלליעטאן.

מוהמע פרוממעט.

(וישטענבלד אויס דעם אנפאנגע דיעזעס יאהרהונדערטס.)

(36־טע פארזעצונג.)

„ניכט איך, הערר נאדא, קאנן וא — וייא וא זא־גען — דעם לאסטער עגשרייבען אונד דער מינגעד צוזיה־רען, וזענן וא אם ניכט וגלבטט אם. וא וערבען אים מיינע לעבע, דא איך איהנען מאשן דער מיר נעבאשענען פארשחילע ניכט נעוואהרען דארף. אונד וזענן אוהרע לעבע צו מיר זא נעוואלטשיג אויזט. דאס וא וא צו אינגעדעכטניס־קייטען אונד נעוואלטשאשיקייטען דראגגנט, זא גלוהט אויך אין מיינעם הערצען איינע נאך נעוואלטיגרע לעבע, דא לעבע צו מיינעם גלוהבען. דא מיך דערדען ווערד, אוהרען אנגריפפען דיעזען דעמאנטהאפטען שולד עגסגענגעזוהאל־מען, אן דעם דא שטייכט אבפאללען. אוהרע לעבע מאכט דא שוואך, מאכט דא צום וויבע: דא מיינע שפאהלס מיך, ניכט מיר מאנגרינען מוטה!“

וויא דער מינער זיך איף דא נאצעללע שפרינגט.

זא שפרינגט זיך יעצטט נאך לעבאפסק איף מיך. „איך וולל דאך ווערען, אב איך אין וויב בין, אונד אב דא מיר מיט מאנגליכער קראפט אונד מאנגליכעם מוטה נעגענ־איבער שפאהען קאנגסט.“ דעקע ער, אינדעם ער מיט וואהנ־יגנינער ווילדהייט העלל אויפלאכטט. דיינע אדמע וזכטען זיך צו אויסשפאנגען, דיינע האנדע פרעסטען דא מיינען לייב אין שרייבשפאקק. ער וזכטט מיך נאך דעם לאנגע

הינגעזעהען, זיין קאפף נאהטע דעם מיינען, דער אויהם אומטער אויסדרוק, זיין אטהם — אין גלוהענדע שווע־ווינד — דראהטעט מיך צו פערבריגגען. מיינע קראפטט שוואנדען, דא וואירדע אויך איך וואהנזינג. מיט אינער אינברונשלוכען אנשטרענגונג בעפייעגט איך מיינע לעבטע האנד אויס דער אייזענען אומקלאמפערונג. ערזיפיף דאס קורצע אנדרטקסטע, דאס דער נראף אין אינער שווערע דער וויטע אונד שטעם עס אויהם אין דען לייב . . . איך וואירדע צוד מארטיר.

נראף דעראאסט שווערצטע בלוטטע נעדערע: איך אבער, דאס בלוטיגע אנדטעסטע אין דער האנד שפראנג צום פענסטער הינאוס אונד וואללטע פליהען. דא שפערר־טע מיר נוגא דען וויג. ער קנורריטט, איך זאה זיין פוהטע באיעם נעבוסס, דאס ער נור אויס דאנקבאריטייט מיר דא אויהם צונעוואפענען פליטטשטיקקע. נאך ניכט אם מיין פליטט פערענקט האטטע. מיך עדאך הויבאיט ניכט מאס־טיגען לאסטען וואללטע.

איך פערזוכטע עס מיט שטיכלען, איך קרייטט אויהם דען קאפף, ער לעגט עס זיך מיט וואהלבעהאגען נעפאללען; וויא איך יעדאך וויטטער וואללטע, וואירדע ער ווידד אונד וויינע צאהנע נעטבראפפען זיך. דא פאפפטע איך דען עגנ־שלוסס, עס אויף אייגען קאפף מיט דער בעקטע אנכאפ־מען צו לאסטען. מאן זאגט, דאסס דער לאוזע, וזענן ער בלוט נעזוגדען, צו וויטטערגט בלוטטעגגען נעדייגט ווידד, איך אין וואר אייגע אלבע לאוזן, דא — פיהלט אויס נאפטוויטד — בלוט. מענשענבלוט! פערגאפטען דאטטע, אונד איך זאלל צוריקבעבען אין מאדטען, דאס מיך נעפאהדדעטע! מיינע לינקע פאפטע דא נעטטטטען

מוהמע פרוממעט.

(וישטענבלד אויס דעם אנפאנגע דיעזעס יאהרהונדערטס.)

(36־טע פארזעצונג.)

„ניכט איך, הערר נאדא, קאנן וא — וייא וא זא־גען — דעם לאסטער עגשרייבען אונד דער מינגעד צוזיה־רען, וזענן וא אם ניכט וגלבטט אם. וא וערבען אים מיינע לעבע, דא איך איהנען מאשן דער מיר נעבאשענען פארשחילע ניכט נעוואהרען דארף. אונד וזענן אוהרע לעבע צו מיר זא נעוואלטשיג אויזט. דאס וא וא צו אינגעדעכטניס־קייטען אונד נעוואלטשאשיקייטען דראגגנט, זא גלוהט אויך אין מיינעם הערצען איינע נאך נעוואלטיגרע לעבע, דא לעבע צו מיינעם גלוהבען. דא מיך דערדען ווערד, אוהרען אנגריפפען דיעזען דעמאנטהאפטען שולד עגסגענגעזוהאל־מען, אן דעם דא שטייכט אבפאללען. אוהרע לעבע מאכט דא שוואך, מאכט דא צום וויבע: דא מיינע שפאהלס מיך, ניכט מיר מאנגרינען מוטה!“

וויא דער מינער זיך איף דא נאצעללע שפרינגט.

זא שפרינגט זיך יעצטט נאך לעבאפסק איף מיך. „איך וולל דאך ווערען, אב איך אין וויב בין, אונד אב דא מיר מיט מאנגליכער קראפט אונד מאנגליכעם מוטה נעגענ־איבער שפאהען קאנגסט.“ דעקע ער, אינדעם ער מיט וואהנ־יגנינער ווילדהייט העלל אויפלאכטט. דיינע אדמע וזכטען זיך צו אויסשפאנגען, דיינע האנדע פרעסטען דא מיינען לייב אין שרייבשפאקק. ער וזכטט מיך נאך דעם לאנגע

וואלסטאאדע דעם הונדעם. וואהרענד מיינע רעכטע אויהם דאס שווייגיגע אדמעטטעס אין דא קערלע שטעהט. דאס מהיר אנזע אנלעגט צו באדען. אונד איך עגטדעקע אין דען דונסטען מאנגגע.

עס זונד זא פיעלע ווידערשפ־ניכ דער צוגען פארהאנדען, דאס קיין איינציגער ווייטער שולד בעווייז הערצישטעללען איזט. דער טאג דער ער־מארונג איזט ניכט פעסטגעשטעללט דיא איינען וואללען איינע שנטטוואונדע אם האלוץ נעווען האבען, דיא אנדערען ניכט. דער איינע לייגעט וואס דער אנדערע געדאכט אדער געווען צו האב־בען בעהיפשט. דער גערינגסטע דאס מערדערע ענטלאסטונגסגרונד צו פערגעדמען אבגעלעגנט; עבען זא זיך נאך דישע צו בעגעבען אים איינען לאקאלאיינגעשיין פארצוגעבען, איך פיעלע פרא־גען, דיא דיא פערשחידענע שטעללען לאסטען וואללטען, וואהרענד ניכט געשטעללט: זא איבער אר ט אונד צ י ט, וא דער מארד בעגאנגען וואהרד, אונד וועלבען אנטהיל נישט דישטער דא־ראן געהאבט.

עס דראנגט זיך איינעם דיא געוויסהייט איף, דאס דער גערינגסטע נור דיא שולד אונד ניכט דיא אנשולד דער אנגקלאגטען ערברינגען וועלל, אונד זא פירכטען וויר דען, דאסס דאס דרישטע אורטהייל עבען זא אנגעריכט וא דיא פרוהערען זין ווערדע.

זא וייט אינער קארשפאנדענט אין גע־ריגעס טעללע־אם דאס ליידער זיינע בעפרי־מונג פערווירלכט, דאס טעללע־אם דייטע:

דייטע ווערדע דאס אורטהייל אים פראצעסס דישטער געפאללט. דיא אנגקלאגטען וואהרען צום דריטטענמאל צ ו ם טאד ע פ ע ר א ו ר ט ה י ל ט. נאכדעם אם 28־טען שטאמטאגיארט אונד פערטהיידער געשפראכען, איזט דישע דער פארדוטצונגד קרצאגאוסקי דיא נאנצע פערטהאנדלונג אין קורצע דורכגעגאנגען. אם 12 אוהר צאגען זיך דיא געשוואר־נען אונס בעראט־שלונגסציממער צוריק. נאך דרייטטונדיגער בע־ראטהונג פערלאו אונטער געשאנגטער אויפמערק־זאמקייט דעם דען שוואורגטטאאל אין אללען